

Jaký svět přijme za vlastní vaše dítě?

Jaroslava Vydarená

Dítě do čtyř let přijímá za vlastní takový svět, jaký mu nabízíme. Obrovská odpovědnost, vidíte. A není to jen odpovědnost rodičů, dědečků, babiček a učitelek mateřských škol, ale také nás, knihovníků. I tahle myšlenka zazněla na letošní Královéhradecké knihovnické konferenci, která se konala 23. listopadu v online prostředí a byla věnována dětskému čtenářství. Přistihla jsem se, že po celou dobu konference mám velmi příjemné pocity, často se usmívám... a uvědomila jsem si, že po dlouhé době hovoříme o něčem, co má opravdu smysl, co je vděčně přijímáno. Proč já vlastně nejsem „děčkařem“, jak se profesním slangem nazývá knihovník, který se věnuje dětem. Ti přece nikdy nemohou říci: tohle nemá smysl, my se tady snažíme, a nikdo to neocení. Děti to určitě ocení a krásné na tom je, že to ocení i po mnoha letech, kdy jsou z nich dávno dospělí, a přesto si dobře vzpomínají na svou první knížku i na člověka, od kterého ji dostali nebo který jim předčítal.

Konference se účastnilo více než 120 knihovníků, takže by se ani do konferenčního sálu Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové, tedy pořádající organizace, všichni nevešli. Jedna z výhod online akcí. A ve velké míře byli zastoupeni právě „děčkaři“. Ředitelka hradecké městské knihovny Barbora Čížinská představila projekt Bookstart, jehož ambicí je dostat knížky k těm nejmenším a dát šanci i dětem, pro které není svět knih samozřejmostí. Také klub Rybička, který je v knihovně otevřen a je určen rodičům či prarodičům s dětmi od 1 do 4 let, považuji za krásnou a smysluplnou činnost. Často se nám naskytne obrázek, kdy v čekárně u lékaře, v kavárně, v restauraci a v celé řadě jiných míst vidíme malé děti, které soustředěně sledují pohádku v mobilu či tabletu. Ano, možná dobrý pomocník, ale jedině v případě, že rodiče vymezí dítěti na sledování monitoru nezbytný čas. V opačném případě se z užitečného pomocníka stává panovačný velitel. Koneckonců i z dítěte, ve kterém nechtěně a z pohodlnosti vypěstujeme závislost. Upřímně: nemyslím, že jednou naše děti budou s láskou vzpomínat na monitory, displeje a obrazovky, ale na mámu, tátu či babičku, kteří jim pravidelně četli před spaním. Na tomhle ani vyspělé technologie nic nezmění.

O tom, že bez dostatečného čtení není vzdělanost, mluvil doktor Václav Mertin z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Jak je pro rozvoj dítěte důležité na ně mluvit, ukazovat mu a pojmenovávat věci a později pravidelně předčítat. Z reakcí účastníků konference bylo vidět, že právě tato přednáška se velmi líbila. Sama chodím se svým dvouletým vnoučkem do knihovny, a tak mohu ze zkušenosti potvrdit, že dětská oddělení jsou pro tyto děti báječným prostředím. A nemyslete si, že sahají jen po hračkách, my už máme kupříkladu prohlédnuté a přečtené všechny knížky o mašinkách. Myslím, že to je ten nejlepší způsob, jak naučit děti pravidelně chodit do knihovny, která je pro ně od nejtělejšího věku otevřenou a vstřícnou náručí.

Současnou uměleckonaučnou literaturu pro děti a mládež představila doktorka Olga Kubečková z Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Velmi inspirativní příspěvek, který se věnoval kvalitnímu výběru knih pro děti od předškolního věku až po žáky devátých tříd. Krásné knihy od Jiřího Dvořáka, zdařilé dějiny umění v příbězích pro děti s názvem *Van Goghova hvězdná noc* od Michaela Birda, naučná kniha Renaty Fučíkové, plná krásných ilustrací, s názvem *Dobrych 100*, která přitažlivou formou mapuje důležité okamžiky naší republiky, nebo kniha Olgy Stehlíkové *Já člověk*, která barevně a poutavě vtahuje děti do pestrého světa charakterů a lidských povolání. A spousta dalších zajímavých knih, ale také internetových odkazů byla v příspěvku představena. Stačí si vybrat. Takže velmi užitečný příspěvek nejen pro knihovníky, ale také pro nás všechny, kteří potřebujeme inspiraci pro vhodnou četbu pro naše nejmenší. Při výběru literatury pro děti může pomoci také projekt čtení dětem na portálu Knihovny.cz. Moravská zemská knihovna spolu s Městskou knihovnou v Praze nabízejí pomoc rodičům i učitelům při výběru kvalitních titulů pro děti a mládež.

Konference nebyla zaměřena jen na čtenářství a přípravu těch nejmenších, samozřejmě obsahovala i příspěvky určené mládeži. Já jsem se však ve svém příspěvku zamyslela nad tím, co mě zaujalo nejvíce, a to byla péče o nejmenší. A v tomto směru byla konference, jak někdo z účastníků výstižně uvedl v závěrečném dotazníku spokojenosti, živou vodou.

Poznámka redakce: Koncem dubna vyjde e-sborník z Královéhradecké knihovnické konference. Upoutávku naleznete na zadní straně zpravodaje.

